

BESLUT

2012-10-29

Dnr: 12/00780

SAKEN

Paintballkrig i skolan och *Lockar och pockar*, Norran TV, 2012-03-27, program om en paintballbana respektive om lockpipor; fråga om tjänsten utgör beställ-tv samt fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Granskningsnämnden finner att Norran TV är en sådan beställ-tv-tjänst som omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Programmen frias. Nämnden anser att programmen inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

BAKGRUND

Granskningsnämnden har på initiativ av Myndigheten för radio och tv granskat ovanstående program, som tillhandahölls i norrantv.se den 27 mars 2012, med utgångspunkt i bestämmelserna om otillbörligt gynnande, produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser i 5 kap. 5 §, 6 kap. 1–4 §§, 7 kap. 1–4 och 6–8 §§ samt 8 kap. 5–7 och 11–12 §§ radio- och tv-lagen.

PROGRAMMEN

Programmet *Paintballkrig i skolan* var 2 minuter och 32 sekunder långt. En reporter kommenterade inslaget, som handlade om att företaget Flashpoint Events hade gjort om en gammal skola i Åbyn till en paintballbana inomhus. I inslaget intervjuades en person som presenterades som ”arrangör” och som berättade om den nya banan och även om de tre utomhusbanor som fanns sedan tidigare. Arrangören sa även att man hade behövt ett komplement till utomhusbanorna. Hon ansåg att utomhusbanorna var trevliga i sig, men att det kunde vara alldeles för kallt och en massa snö. Med en inomhusbana blev det

också ett annat spel, med mer närstrider, berättade arrangören. Intervjun skedde i en lokal med en skylt på väggen där det stod ”Tacticalstore.se, paintball, airsoft, outdoor”. Även två personer i en paintballförening som fått inviga den nya banan intervjuades. Reportern kommenterade och sa att de verkade mer än nöjda. Intervjuerna varvades med actionsscener och exteriörbilder från de olika paintballbanorna.

Programmet *Lockar och pockar* var 52 sekunder långt. I programmet medverkade två personer som presenterade sig själva med förnamn och sa sig vara från Nordik Gear i Ånäset. De demonstrerade olika lockpipor, berättade vad de olika piporna hette och vad de användes till.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Norra Västerbotten Tidnings AB har avstått från att yttra sig.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Beställ-tv

Beställ-tv är en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät på begäran av användaren, vid en tidpunkt som användaren väljer och från en katalog med program som leverantören har valt ut (3 kap. 1 § 3 radio- och tv-lagen).

I förarbetena till radio- och tv-lagen uttalas bland annat följande om bestämmelsen om beställ-tv. Avsikten är inte att databaser där endast några få eller delar av tv-program tillhandahålls tillsammans med innehåll av annat slag ska omfattas av definitionen, till exempel tidningarnas webbsidor där de audiovisuella inslagen bara är en del av tjänsten. Detta framgår bland annat av att leverantören ska erbjuda tjänsten i form av en katalog med program som leverantören har valt ut. Vidare är avsikten att definitionen av beställ-tv ska motsvara direktivets definition, det vill säga det ska vara fråga om en audiovisuell medietjänst. En sådan tjänst definieras enligt direktivet bland annat som att det huvudsakliga syftet med tjänsten ska vara att tillhandahålla program, vilket inte är fallet med tidningars webbsidor (prop. 2009/10:115 s. 109).

En beställ-tv-tjänst omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen om allmänna krav, våldsskildringar och pornografiska bilder, program av europeiskt ursprung, krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, otillbörligt gynnande, produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser (5 kap. 1, 3, 5, 8 och 12 §§, 6 kap. 1–4 §§, 7 kap. 1–4 och 6–8 §§, 8 kap. 3, 5–14 och 16 §§ radio- och tv-lagen).

Granskningsnämnden har i ett tidigare beslut (11/00536) konstaterat att SVT Play är en sådan beställ-tv-tjänst som omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Otillbörligt gynnande

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

Ett gynnande kan accepteras om det är motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse. Ju mindre sådant intresse som finns, desto mindre är också den grad av fokusering på ett varumärke eller ett företagsnamn som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av fokusering – och därmed gynnande – kan tillåtas om informations-/underhållningsintresset är betydande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Beställ-tv

Inledningsvis har granskningsnämnden att ta ställning till om Norran TV är en sådan beställ-tv-tjänst som omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Av betydelse för bedömningen är om Norran TV kan anses vara en särskild tjänst i förhållande till det övriga innehållet på webbplatsen norran.se.

Granskningsnämnden konstaterar att tv-programmen på norran.se har samlats under rubriken Norran TV på webbsidan norran.se/norrantv och att de där inte tillhandahålls som en mindre del av övrigt innehåll. Nämnden anser därför att Norran TV, i nu aktuellt avseende, bör ses som en särskild tjänst.

Det kan vidare konstateras att tv-programmen på webbsidan norran.se/norrantv tillhandahålls allmänheten på begäran av användaren och att de är sorterade i olika kataloger, som ”Sport”, ”Nöje” och ”Feature”.

Norra Västerbotten Tidnings AB har registrerat Norran TV som en beställ-tv-tjänst hos Myndigheten för radio och tv.

Nämnden anser vid en sammantagen bedömning att Norran TV är en sådan beställ-tv-tjänst som omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Av detta följer att program på Norran TV omfattas av bland annat bestämmelsen om otillbörligt gynnande i 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen. Nämnden prövar i det följande om vissa program som tillhandahållits på Norran TV inneburit ett otillbörligt kommersiellt gynnande i strid med denna bestämmelse.

Otillbörligt gynnande

Vad först gäller programmet *Paintballkrig i skolan* finner granskningsnämnden att det uppstod ett gynnande av paintballbaneföretaget, särskilt genom att företagets butiksnamn och bilder från banorna visades och att arrangören gavs utrymme att berätta om banorna. Byggnationen av en ny paintballbana hade dock ett sådant informations- och underhållningsintresse som får anses uppväga det uppkomna gynnandet. Därmed var gynnandet inte otillbörligt i strid med 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Granskningsnämnden anser att programmet *Lockar och pockar* inte var utformat på ett sådant sätt att det innebar ett otillbörligt gynnande.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg och Martin Holmgren efter föredragning av Emelie Åström.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Emelie Åström